

Venatio Sacra. Sive Puer Amissus

Cabilliau, Baudouin

Lovany, 1642

Nobilissimis, Amplissimis, ac Prudentissimis Viris Svmmo Prætori D.
Francisco De La Woestine Equiti, Baroni de Beselaere, Domino de
Flechmel, Pottrie, Lueghens, Caridon, Maete &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70011)

Nobilissimis, Amplissimis, ac Prudentissimis Viris

SVMMO PRÆTORI

D. FRANCISCO DE LA
WOESTINE

Equiti, Baroni de Beselaere, Domino de
Flechmel, Pottrie, Lueghens,
Caridon, Maete &c.

ADVOATO

D. PETRO HANNERON

Domino de Werde &c.

PRIMO SENATORI

D. ANTONIO DE LA TOVR

Domino de Hoogenhoue &c.

TOTIQUE SENATVI AC
REIP. IPRENSI

AVREA magni Oratoris est sententia,
& ut opinor, ab ipso magno naturæ
Parente coelitus hausta, Nobilissimi,
Amplissimiq; Domini, quam velim
quisque mecum cordi inculpat suo, nec vlla
vnquam ingrata oblitteret obliuio: *Omnes omnium
caritates Patria vna complexa est.* In Patriæ

) (scripsit

enim dulcissimo gremio, & complexu, parentes, liberi, fratres, sorores, denique omnia carissima amoris nomina securâ cum quiete continentur: quâ saluâ etiam & ij omnes salui, qui in eâ autum domicilium collocarunt, & suas fortunas ibidem commendarunt.

Quapropter non possum non omne caritatis & pietatis officium Iprensi Reip. id est magnæ meæ Parenti prolixè deferre; & ubi primum vitales abs cælo hausi auras, atque è sacro fonte vnâ cum lacte pietatem imbibi (quo eximio Dei beneficio nescio quid mortalibus magis sit exoptandum) & ibidem etiam vltimum Patriæ carissimæ in obsequio spiritum exopto ponere. Me enim primæuo naturæ beneficio sic ea obstrictum tenet, vt, estò vel maximè enitar, me vinculo hoc inexplicabili expediam nunquam, & hoc quidem, si meipsum spectem.

Quod si & mea propius voluero intueri, tum nouus antiquo è nexu, & is è meæ patriæ amplissimis erga nostram Societatem meritis, nexus cõtexitur: in quâ me quinquaginta iam soluisse annos ipsa numerat; sed errat: ego enim non nisi momentum, & quidem iucundè, atque opinione meâ fugaciùs, vt ingenuè fatear, præteruolasse deprehendo. Quæ beneficia si recensere velim, & calculi in digitis, & dies in stylo me deficient: & certè timeo, ne immensa eorum moles hunc imbecillum animum opprimat.

Cum enim Societatis IESV Collegiū Iprense sit panè cæteris in Belgio antiquius; certè inter
prima

prima eminet. Itidem & ex antiquâ huius Rei-
pub. benevolentia quasi perenni fonte nunquam
nō inexhausta beneficiorū copia, ceu riuus vber-
rimus dimanauit, hodieque dimanat: Et rei fa-
miliaris, domusque angustias tum liberali ma-
nu, tum ampliori ad mænia pomerio laxauit.
Vnde iam hortus, & ad prospectum iucundis-
simus oculos pascit, & ad vsus domesticos fer-
tilissimus penu copiosum suggerit.

Sed quid ego studeo nudam aream oculis,
quos humi defigas, subijcere? malim eos aquilæ
instar, ô mihi carissima & nobilissima Patria,
cælo attollas: vt moles augustas, & tua regio
planè animo digna molimina suspicias; ac tu
laboris, beneficam magnificentiam, an verò
magnificam beneficentiam, seu potius vtramque
admireris; & tecum Belgicus orbis, si non & sol
vterque gemino exurgens oceano obstupescat.

An non egregium Sapientiæ non tam domi-
cilium, quam delubrum, siue eruditam scien-
tiarum curiam Iprensis Resp. Societati I E S V
excitauit? vbi & Aula, quæ pænè templū æquet,
& suâ amplitudine oculos fallat; cui & augusta
sit velut regis facies, nec minor operis dignitas.

Quid de Templo illo dicam, nuper tantas
inter ærarij publici angustias, & in summâ tem-
porum iniquitate ad coronidem educto? porro
in hac tam admirandâ & vastâ mole, (quam
styli mei imbecillitas non sustinet, vt describā)
nescias, an magis architecturæ elegans & com-
mensum artificium, an autem operis maiesta-

tem magnificentiamque admireris: vbi materiae eximius splendor & pretium cum formae dignitate, & elegantia certat: vt hinc gratia, inde verò gloria tam illustri B. Virginis templo concilietur. Cui enim alteri id Ipra B. Virginis filia, quam magnae suae Matri dedicaret?

Mihi verò gratum foret cetera huius Reipub. in Societatem nostram promerita enumerare, (quo de negotio erit aliàs dicendi aptior locus) verum epistolae modus stylum plura meditatem cohibet; eò quod malim effundi in laudes, & iustissimas eius Reipub. cuius *Curia* (vt cum magno Cassiodoro loquar) *Templum est innocentiae, temperantiae Sacrarium, ara Iustitiae.* addo: Regia prudentiae, consiliorum arcanus thesaurus, arx securitatis publicae, ciuicæ pacis domicilium, pauperum asylum, diuitum securitas, omnium denique securum praesidium, & publicæ tutela salutis tam animorum, quam corporum inexpugnabilis: quâ in Curia, vti Aulâ regiâ, gloria virtutis filia sibi perpetuum solium collocavit.

Quis enim non videat, vt purè & integre auita hinc pietas, & antiqua morum innocentia, Senatus singulari industriâ, & piâ è Dei beneficio curâ efflorescant? &, quam olim impius belli turbo suis aris (vt ego flens vidi) depulerat, magna illa Dei Mater in pristinas sedes, sed ampliori cum honore sit restituta? & certe hac in vrbe ex omnium retrò saeculorum memoriâ & pio maiorum instituto, existit & etiamnum

etiamnum viget adeò religiosa in Deiparam
obseruantia, vt grandi piaculo quis sese obstrin-
gi ingemiscat, si non illi *Misericordia Matri* an-
tiquum pietatis obsequium, iure meritoque
voti damnatus, impenderit: ea propter animo
sedit meo, id quod de illa communi omnium
parente, singulari Iprensium meorum patronâ,
& diuâ Tutelari olim amœniori stylo depinxe-
ram, in hâc sacrâ Venatione de Puerò quasi
Hinnulo amisso, velut in tabulâ exhibere: vt in
eâ suæ pietatis imaginem (quam olim, vti spero,
cum bono Deo de tota eius vita ampliorem
oculis legendam subijciam) Ipra contempletur;
eamque ibi quærere ardeat, vt tandem, sicut
Mater Filium in Templo Ierofolymitano offen-
dit docentem, sic & Ipra Iprensi in B. Virginis
Templo Matrem vnâ cum Filio suos ciues illu-
minantem inueniat.

Sed ritè mones, quod pænè exciderat, quàm
omnem in curam hic excubet eorum, qui Rei-
pub. clauum regunt, religiosâ cum sedulitate,
industria, & vigilantia, vt Iuuentus probè in-
stituatur, & Catholicæ fidei mysterijs, mori-
busque imbuatur, & omnes virtutis numeros
expleat. Quid? obliuioso suppressam silentio,
sacræ eloquentiæ totâ vrbe personantis saluber-
rimos & vberrimos fructus? Religio mihi foret,
eximiam Patriæ meę religionem indigno & in-
grato silentio inuoluere: vbi tanta concionum
facundia, tot Monasteriorum (qualis nusquam
alibi) frequentia, tantus in templis splendor, &

)(iij

ornatus;

ornatus: &, quod caput est, ea Sacrorum maie-
stas, sacri ordinis auctoritas, & populi in pieta-
tis studium ardor, & inde rerum diuinarum
suauissimus gustus, & animi deliciae.

Et haec quidem, si animorum salutem specte-
mus. quod si ad publica publicae industriae mo-
numenta oculos adiecero, Deus bone! quanta
hic operum moles occurrit, & oculos suspensos
detinet! Si Urbem perlustro quam puer vidi,
possum dicere, & verè dicam, quod olim Au-
gustus de sua Roma: è lignea olim, quasi nunc
marmoream admiror, & gratulor: tot nouis
ijsque elegantioribus indies è Senatùs decreto
exornatur, & illustratur aedificijs. Si portis pe-
dem extulero; hic terra cum aqua certat: adeo
vt nescias vbi maior geminae industriae gloria
eluceat.

Si enim ambulare sicco vestigio lubeat; eme-
tiri possim 15. miliaria & plura silicibus strata,
& cuius pediti, equique (addo, & currui)
peruia, quod nusquam alibi adspexeris. Appiam
hic credas viam ab omnibus portis quaqua ver-
sus decurrere, nec ideò hæc cura ad metam hæ-
ret; sed nouos semper in labores muniendis vijs
(sic & Parisijs) vt in stadio currētibus moris est,
recurrat, & perennat.

Sin autem nauigare sit animus; me nouum
flumen excipit, quod nuper tot per impedi-
menta, tenui tùm ærario publico, immensis ta-
men impendijs, nec minore labore & solertia
vliginoso in solo ab ipsa urbe ad alia vsque flu-
mina

mina tandem est deductum: vnde facili vltro
citroque commeatu, & hospitali ripæ appulsa
liceat ad vsque Oceanum inoffenso cursu suavi-
ter delabi. quò fit vt iam & mare sit Ipræ, &
Ipra in mari existat. At verò nequit in nouo
portu meos oculos effugere noua, quæ eum
præcingere incipit, Ciuitas huic fluuio adfi-
dens, inde in lata decurrens spatia menio-
rum ambitu: vnde vel maximis vrbibus Ipra
tandem sese comparare audeat.

Ob hæc igitur & alia innumera, tum in So-
cietatem I E S V, tum in Rempub. mihi caris-
simam parentem, beneficentiæ pignora, est vt
iterum eas quas possum maximas, & nunquam
intermorituras habeam, agamque gratias:
Immortales enim Gratiarum horti, vt vetuse est
sententia, at ne nudo solum videar cum meritis
certare verborum officio; qualem qualem Gra-
tiarum dono fructum indidem præcerpam: Ni-
mirum *Sacram Venationem B. Virginis, amisso*
Puero, cui facè in via quasi comes adlucet *Phos-*
phorus, siue *Ioannes Baptista*, cum *Agar ancillâ*.
Fateor verecundæ memoriæ hanc esse gratiam
nimis quàm exilem: sed vt *Ioannes* sese maio-
rem præcurrit; sic & hoc Opusculum grandiori
operi, nempe *Amphitheatro naturæ* præludit; &
indè pudori suo velum prætexit.

Verum enim verò vt tandem ad calcem de-
currat oratio, id ausim affirmare, quidquid vi-
tæ diuina indulgentia mihi reliquum fecerit,
id totum Patriæ meæ honori, pro tenuitate mei

)(iiii

ingenij,

ingenij consecrabo. Quod si Olympionicæ, qui
Coryntho pineâ, Elide oleaginâ, aliaue alio è
ludo coronâ præcincti victores redibant, cense-
bantur Patriam suam coronare: quid ni & ego,
non quidem victor, sed victoris affectans præ-
mium, si quid in posterum eo eloquentiæ splen-
dore, quod dignum æternâ memoriâ censea-
tur, scripsero; id totum velim Patriæ meæ
æterno nomini & gloriæ adscribi? Si non coro-
nam attulero; saltem coronæ Iprensi nonnul-
lum subtexam lemniscum, cui Patriæ meæ no-
men adscribatur.

Interim Deum Opt. Max. imis, sumnisque
votis deprecabor, vt hic Phosphorus cum sua
Luna, B. Virgine inquam, tantisper huic ciui-
tati illuceat; donec *Oriatur sol Iustitiæ, cuius in
pennis sanitas*; vnde sempiternæ gloriæ claritu-
do, & gaudij amœnitas efflorescet. Quo in voto,
cui nullus finis, finis, & Me meaque omnia ex
animo dedico consecroque. Casleti è Collegio
Societatis IESV. 4. Nouembris. Anno 1642.

V V. N. A. D. D.

seruus in Christo & Ciuis

BALDVINVS CABILLIAVVS.

PRÆ